धिपत्नीं। सर्व्वे कामा यजमानस्य सन्तु" इति। हे चौम 'दीक्षासि' त्वं दीक्षासाधनमसि, 'तपसः' एकस्थानादिनियमरूपस्य, 'योनिः' कारणम्, असि। तच्च 'तपः', त्वमेव 'असि', तस्यापि कारणत्वात्। 'ब्रह्मणः' ब्रह्मवर्चसस्य 'योनिः' कारणम्, असि। कारणत्वादेव तच्च 'ब्रह्म', त्वमेव 'असि'। 'क्षत्रस्य' बलस्य, 'योनिः', असि। अतएव तदपि 'क्षत्रं', त्वमेव 'असि'। 'ऋतस्य' यज्ञस्य, 'योनिः', असि। अतएव तदपि 'ऋतं', त्वमेव 'असि'। 'भूः' यज्ञद्वारा सर्व्वस्य भावयिता, अहं 'मनसा', सह 'श्रद्धां' कर्म्मानुष्ठाने विश्वासम्, 'आरभे'। तथा 'तपसा', सह 'दीक्षां' नियमविशेषम्, 'आरभे'। कीदृशीं दीक्षां, 'विश्वस्य भुवनस्य' सर्व्वस्य भूतजातस्य, 'अधिपत्नीं' यज्ञद्वारेणाधिकं पालयित्रीं, ततश्च 'यजमानस्य', 'सर्व्वे कामाः', 'सन्तु' सम्पद्यन्तां॥

(२) यदुक्तं सूत्रकारेण, 'पूर्णाहुतिꣳ हूयमानामनुमन्त्रयत' इति। तत्र मन्त्रमाह। "वातं प्राणं मनसान्वारभामहे। प्रजापतिं यो भुवनस्य गोपाः। स नो मृत्योस्त्रायतां पात्वꣳहसः॥ २॥ ज्योग्जीवाजरामशीमहि" इति। 'यः' प्रजापतिः, 'भुवनस्य', 'गोपाः' रक्षकः, 'प्रजापतिं', 'वातं' देहाद्बहिर्वायुरूपं, देहस्यान्तः 'प्राण'रूपं, 'मनसा', भक्तियुक्तेन 'अन्वारभामहे' अनुक्रमेण परिगृह्णीमः। 'सः' प्रजापतिः, 'नः' अस्मान्, 'अपमृत्योस्त्रायतां', 'अंहसः' पापाच्च, 'पातु'। 'ज्योग्जीवाः' चिरकालं जीवन्तः, 'जरामशीमहि' स्थविरत्वं प्राप्नुमः॥